

Vi må selv skape mulighetsrommene

Hanne Indregard Lind
Sunnaas sykehus
HAILIN@sunnaas.no

Lind er sittende visepresident i Psykologforeningen og kandidat til vervet som president.

Skard tar oppgaven med å beskrive mine motiv og meninger, for deretter å fremme motargument. Jeg kjenner meg ikke igjen i hans fremstilling av mine motiv og meninger.

Hanne Indregard Lind

Foto: Matt Oxman

Da jeg stilte som visepresidentkandidat i 2022, var jeg bekymret for psykologers rammevilkår i det offentlige helsevesenet. Jeg hadde da vært konserntillitsvalgt i landets største regionale helseforetak i fem år, og sett på nært hold hvordan tjenestene ble mer og mer presset. Da, som nå, fortalte mange psykologer at de ikke kunne gi mange og hyppige nok timer for å kunne gi god og faglig kvalitetssikret behandling. De fortalte at muligheten for å reise ut til skoler og barnehager var borte, og at inklusjon av pårørende i behandling var noe mange unntaksvis hadde tid til. Stadig nye og fornuftige faglige krav, men ikke tid til å gjennomføre. Dette gir for mange en moralsk slitasje og en opplevelse av å ikke strekke til i en ellers meningsfull og svært viktig jobb. Og selv om det har skjedd store ting i verden siden den gang (en verdensomspennende pandemi, krig i Europa), er ikke våre utfordringer i helsetjenestene blitt vesentlig endret, om noe har situasjonen tilspisset seg ytterligere. Finansieringen av sykehusene er noe endret i positiv retning, men de midlene som burde gått til psykisk helsevern, spises opp av store investeringer i bygg og IKT. Helseministeren har satt inn tiltak for å korte ned ventetider, men dette har ikke løst kapasitetsproblemer, pressede arbeidsvilkår eller trange betingelser for å drive godt fag i psykisk helsevern.

Jeg vil noe annet

Turnoveren er høy for faggruppen vår, også sammenlignet med andre faggrupper i helsetjenestene, som sykepleierne. Det vil si at mange psykologer slutter i jobbene sine, noe som truer fagmiljøene og mulighetene for fagutvikling og tjenesteutvikling. Flere enn i 2019 forteller at de må avslutte pasienter før de er ferdigbehandlet. Vi kan ikke være fornøyde med dette bildet. Vi har ikke kommet så langt som vi kunne siden 2019. Etter mange år i denne ledelsen opplever jeg at Skard selv, som styreleder, myndighetskontakt, kontakt for lokalavdelingene, kontakt for sektorutvalgene og øverst ansvarlig for kommunikasjon og ansikt utad, er en sentral faktor i dette – og garantist for mer av det samme. Jeg vil noe annet.

Å slå ring rundt tjenestene

Jeg går til valg for en bedre medlemsforankring. Jeg ønsker å bruke medlemmene aktivt i politikkutformingene og i beslutningene vi fatter. Men det er også svært viktig for meg å slå ring rundt tjenestene.

Håkon Skard (2025) fremholder at jeg vil ha en konfliktorientert tilnærming. Dette synes jeg tilslører debatten. Jeg har et ønske om å forsvare tjenestene og medlemmene våre som jobber i dem, og jeg vil stille spørsmål ved hans tolkning av tydelighet som konflikt. Psykologforeningen arbeider i en offentlighet der de aller færreste politikere og borgere forstår hva psykoterapi er, langt mindre hvilke rammevilkår som kreves for å utøve den. En kan selvsagt tenke at dette burde helsepolitikere vite, men hvem skal forklare dem dette, om ikke vi? Aktivt engasjement for forsvar av tjenestene er krevende og kan oppleves som et motvindsarbeid for en president. Jeg mener det er helt nødvendig, og at det handler om å gi våre folkevalgte så vel som offentligheten informasjonen de trenger for å ta gode avgjørelser, og også si tydelig ifra fra når de er i ferd med å ta avgjørelser som går negativt ut over tilbudene. Hvis vi skal vente på Skards «mulighetsrom», blir vi sittende passive store deler av tiden. Vi får ikke brukt foreningens ressurser godt nok. Vi kommer ikke i forkant, og vi får ikke gjennomslag. Vi blir som veilederen som ser det utvikler seg konflikt og uro i gruppa, og som venter på at noen skal be om vår mening. Å være fremoverlent er ikke å søke konflikt.

Når det kommer forslag om innsparinger, når vi igjen og igjen taper kampen om midler mot somatikken, når våre medlemmer føler seg presset og i skvis på jobb og velger å forlate det offentlige: Da trenger vi en Psykologforening som utøver ledelse. Og vi må være på ballen også når det kommer nedleggelser av lavterskeltilbud i kommunene rundt baut. Det er til syvende og sist dem vi skal hjelpe, det går ut over, og det offentlige tilbudet. Hvem skal ellers si ifra?

Jeg tror mange der ute har ventet på Psykologforeningens stemme knyttet til disse temaene denne perioden, men blitt skuffet. Som forening kan vi også i større grad delta i samfunnsdebatten om psykisk helse og psykisk folkehelse. Som samfunnsaktører må vi ta større plass på flere arenaer, og fremheve hvordan vårt fag, i samarbeid med andre, kan skape et bedre samfunn. Men vi kommer ikke til orde dersom vi kun skal uttale oss når vi ser «mulighetsrom». Vi må ta initiativ til å løfte saker, gå i diskusjoner og tørre å sette fingeren på samfunnsutvikling som vi ser er negativ for psykisk folkehelse, og/eller tjenestetilbud til mennesker med psykisk uhelse.

Utvikling i samarbeid med faget

Vi er en medlemsforening som skal fremme medlemmenes interesser og stemme. Da kan vi ikke til enhver tid innrette oss etter de partipolitiske programmene. Vi må heller søke å påvirke dem. Enhver som har arbeidet med politisk påvirkning, vet at det er i partiprogrammene og i personvalgene politikken utformes – etter valget er det meste fastlagt. Å være fremoverlent betyr å søke å påvirke de partipolitiske programmene til *alle* partiene, og bygge allianser på tvers av politiske skillelinjer – akkurat slik alle andre samfunnsaktører gjør. Det betyr å drive et kontinuerlig informasjonsarbeid for å skape de mulighetene vi trenger. Det betyr ikke at man ikke samtidig kan søke gjennomslag på nye områder, som å få psykologer på fastlegekontoret, eller drive med tjenestetutvikling. Men utvikling må alltid skje i samarbeid med faget og i samarbeid med medlemmene i Psykologforeningen. For å få til det ønsker jeg hyppigere styremøter slik at Psykologforeningens valgte representanter fra hele landet kommer oftere og mer til beslutningsbordet. Da får vi flere anledninger til å ligge i forkant og til å *sammen* konkretisere satsingsområdene. Jeg ønsker også et landsmøte halvveis i perioden hvor vi ikke har valg, men hvor vi beslutter politikk. Slik vil flere, fra flere deler av landet og flere fagfelt, ta del i viktige beslutninger og retningsvalg. Mer samarbeid, ikke mer konflikt.

Konstruktiv debatt

Skard fikk bred støtte for sitt kandidatur i 2019, men mange av oss opplever nå etter seks år at det er behov for endring. Etter oppfordring fra en rekke medlemmer, og min egen lokalavdeling Akershus, har jeg sagt ja til å stille som presidentkandidat. Valgkomitéen har valgt å innstille meg til vervet.

Skard tar oppgaven med å beskrive mine motiv og meninger, for deretter å fremme motargument. Ifølge ham ønsker jeg mer makt, å være mer høyløst, å være konfliktorientert, og jeg har ønske om å fravike foreningens balanse på tre ben. Jeg kjenner meg ikke igjen i Skards fremstilling av mine motiv og meninger. Ikke minst blir jeg overrasket over å bli fortalt at mitt mål er en ensidig styrking av fagforeningens rolle i foreningens politikk.

Jeg tror de fleste som kjenner meg og har samarbeidet med meg, vil oppleve at beskrivelsene er lite dekkende. Jeg synes det er synd at Skard velger denne formen for retorikk, med å tillegge meg en rekke motiv og meninger. Det bidrar ikke til en opplyst og konstruktiv debatt. Jeg håper dere vil lese de tekstene jeg har skrevet og intervjuene jeg har gitt, slik at dere selv kan se og vurdere hva jeg egentlig har gått til valg på (Lind et al., 2025a, 2025b; Lind, 2025; Blystad, 2025a, 2025b; Isachsen, 2025).

Balansert forening

Mitt syn på foreningens arbeid fremover er som følger: Gode arbeidsvilkår for psykologer betyr mer tid til fag, behandling og utarbeidelse av gode tjenester til befolkningen. Både fag og fagforening er avgjørende for at vi skal kunne lykkes med psykologenes samfunnsmandat. Dette går for meg hånd i hånd. Samtidig er foreningen helt avhengig av god medlemskontakt for å sikre at begge deler holder høy nok kvalitet, og at vi bruker makten vår godt. Godt organisasjonsarbeid og god politisk påvirkning for gjennomslag er skreddersøm. Slik god terapi er det. Jeg vil slå ring rundt tjenestene og tilbudene, og jeg vil jobbe for et sunt arbeidsliv for psykologer, med gode betingelser for å utøve godt fag og for et mangfold i tilbudet til pasientene. Jeg vil lytte til medlemmene våre for å sikre god kvalitet i vårt arbeid som faglig forening, blant annet i spesialiseringsprogrammene, men også i vårt arbeid som samfunnsaktør og kunnskapsleverandør. Jeg vil at de som har behov for psykisk helsehjelp, skal få

det – på riktig nivå, til riktig tid og med riktig behandlingsintensitet. Vi er et langt stykke fra denne ambisjonen i dag, men for å komme nærmere så må vi formidle budskap på vegne av medlemmene over tid og stå støtt i dette. Vi må ikke gå oss bort i å lete etter «mulighetsrom» på andres premisser, men selv skape de anledningene vi trenger for å bevare og utvikle helsetjenestene – og arbeidslivet.

Referanser

- Blystad, J. B. (2025a). Dugnadsånd, pasientmøter og politisk engasjement: Møt utfordrerer i Psykologforeningen. *Psykologisk.no* <https://psykologisk.no/2025/07/dugnadsand-pasientmoter-og-politisk-engasjement-mot-utfordrerer-i-psykologforeningen/>
- Blystad, J. B. (2025b). Slik vil hun endre Psykologforeningen: – Vi må si kraftig fra når pasienttilbudet trues. *Psykologisk.no* <https://psykologisk.no/2025/07/slik-vil-hun-endre-psykologforeningen-vi-ma-si-kraftig-fra-nar-pasienttilbudet-trues/>
- Isachsen, H. B. (2025). Utfordrer egen leder: – Jeg mener foreningen har vært for tilbakelemt. <https://www.dagensmedisin.no/helsefolk-norsk-psykologforening-psykisk-helse/utfordrer-egen-leder-jeg-mener-foreningen-har-vaert-for-tilbakelent/696533>
- Dagens Medisin*. <https://www.dagensmedisin.no/helsefolk-norsk-psykologforening-psykisk-helse/utfordrer-egen-leder-jeg-mener-foreningen-har-vaert-for-tilbakelent/696533>
- Lind, H. I. (2019). Villfarelser om veivalg. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. <https://www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2019as08ae-Villfarelser-om-veivalg>
- Lind, H. I. (2025). Tid for å løfte taket. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. www.psykologtidsskriftet.no/html/artikkel/2025as05ae-tid-for-lofte-taket
- Lind, H. I., Solbakken, O. A. & Andreassen, H. I. (2025a). En forening for medlemmer, befolkning og samfunn. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. www.psykologtidsskriftet.no/html/artikkel/2025as04ae-En-forening-for-medlemmer-befolkning-og-samfunn
- Lind, H. I., Solbakken, O. A. & Andreassen, H. I. (2025b). For mange beslutninger tas av for få. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. www.psykologtidsskriftet.no/html/artikkel/2025as04ae-For-mange-beslutninger-tas-av-for-fa
- Skard, H. (u.å.). Rødt eller blått? *Norsk psykologforening*. <https://www.psykologforeningen.no/aktuelt/rodt-eller-blatt>
- Skard, H. (2025). 2019 er fjern fortid. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. <https://www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as08ae--er-fjern-fortid>